

Yerevan, Republic of Armenia
2 Arshakuniats, 15 floor
tel. 568 968, 586 529 fax 528 752
news@aravot.am
www.aravot.am

Արավոտ

99/4195/ 30 մայիսի 2012 շրեքշաբթի

օրաթերթ
հրատարակվում է 1994 թ.
գինը՝ 150 դրամ

ISSN 1829-2224
1 2 0 8 7
9 771829 222003

Ի՞նչ է նշանակում՝ ճնշել

Անցած շաբաթ հրատարակված Եսեսվ Բյուրոյի ժամանակավոր հանձնախմբի զեկույցը՝ Հայաստանում անցկացված խորհրդարանական ընտրությունների վերաբերյալ, բավականին կոշտ էր եւ գրեթե չէր տարուհանում մեր իշխանություններին բաջալերող «ավաններ»: Բնականաբար, դա եվրոպացիների միասնական դիրքորոշումն է՝ ոչ միայն Հայաստանի, այլև ընդհանրապես մեզ նման երկրների նկատմամբ՝ չտալ որակումներ «ազատ», «ոչ ազատ», «արդար», «ոչ արդար», այլ ներկայացնել բոլոր թերությունները, որոնք նկատելի են դիտորդները, կամ որոնց մասին ահազանգել են ընդդիմադիրները: Շատ հնարավոր է, որ այդ զեկույցը դուր չգա ոչ իշխանությանը, ոչ ընդդիմությանը: Վերջինս, հավանաբար, կցանկանար, որ եվրոպական կառույցները հայտարարեին, որ նրանք չեն ընդունում ընտրությունների արդյունքները: Իսկ իշխանությունն ուզում է, որ այդ զեկույցներում ավելի ցայտուն արտացոլվեն այն դրական տեղաշարժերը, որոնք իսկապես նկատվել են նախորդ խորհրդարանական եւ, առավել եւս, նախագահական ընտրությունների հետ համեմատած: Բայց եվրոպացիների այս դիրքորոշումը, կարծում են, ի վերջո օգտակար է մեր ժողովրդին, քանի որ տարտադրում է բոլոր քաղաքական ուժերին կենտրոնանալ երկու կարևորագույն խնդիրների վրա, որոնք են՝ ա/ ընտրացուցակները, եւ բ/ ընտրողների վրա ճնշումները: Հենց այդ երկու կետերն են նշված Եսեսվ Բյուրոյի ժամանակավոր հանձնախմբի զեկույցում՝ որդես առանցքային:

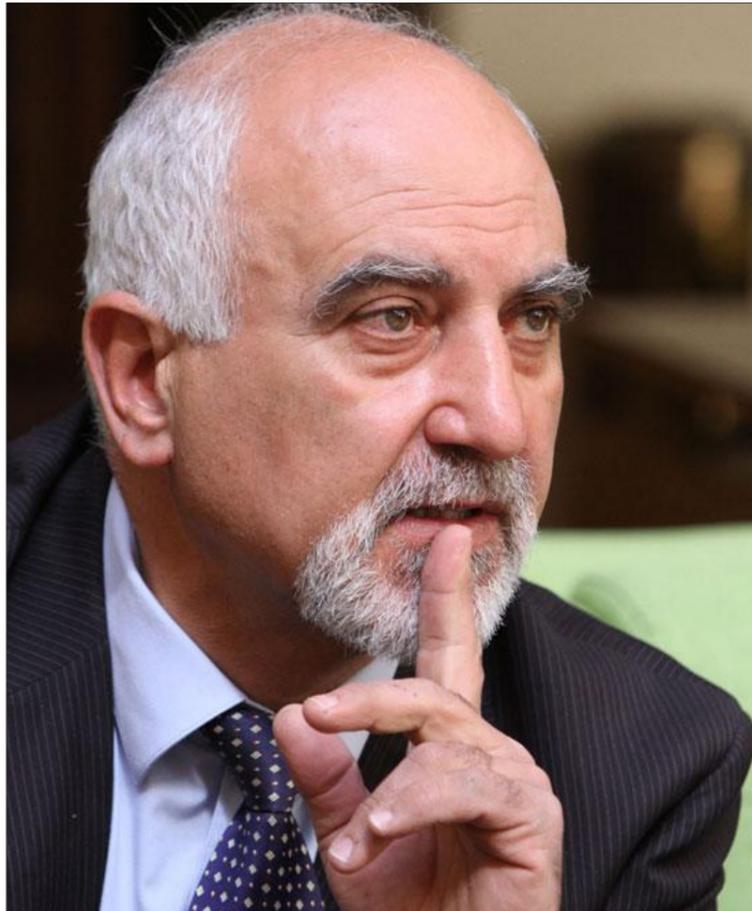
Առաջին խնդրի լուծման ճանապարհները կարելի է դասակարգել ի վերջո, նաեւ դրա համար են այս գումարման Ազգային ժողովում հավաքվել այդքան մեծ թվով խելացի եւ արդար ընտրություններով շահագրգռված գործիչներ, որոնցից միասին խելք խելքի տան եւ մշակեն ցուցակները մաքրելու արդյունավետ մեխանիզմներ: Չեն կարծում, որ այս հարցում իշխանությունը, տվյալ դեպքում՝ ոստիկանությունը ընդհատաբար չգնա ընդդիմադիր եւ ոչ այնքան ընդդիմադիր ղեկավարների ցանկություններին:

Ինչ վերաբերում է ճնշումներին, առաջ այստեղ եւս, ճիշտն ասած, չեն դասակարգում, թե ինչ է հնարավոր անել, եթե չլինի քաղաքական կամ: Որովհետեւ ինքնին «ճնշումներ» հասկացությունը հստակ չէ: Եթե, ենթադրեմք, դատելով ծնողական ժողովի ժամանակ կոչ է անում քվեարկել ՀՀ-ի օգտին, դա, անշուշտ, ճնշում է, որովհետեւ երեխաները եւ, հետևաբար, նաեւ ծնողները կախում ունեն դատելից: Ընդհանրապես, ղեկավարական հիմնարկների ղեկավարները, ինչպես նաեւ շատ դեմքերում՝ մասնավոր ընկերությունների սեփականատերերը կախման մեջ են ուժային, հարկային, մաքսային եւ այլ նման կառույցներից, եւ այս դեպքում անհնար է տարբերակել, թե որն է բացահայտ ճնշումը, որը՝ ընկերական հորդորը, իսկ որը՝ ղարգաղան գործնական շահերի համադրումը: Իսկ երբ ընդդիմադիրն ասում է՝ Ես, ով մեզ հետ չե՛, տակա՞նք է, Ես, ով չի դաժանում նախագահի անհաղաղ հրամարականը եւ արտահերթ ընտրություններ, Ես ծախված է իշխանություններից, եթե դու ինձ չմիանաս, ես թե՛ կոչնչացնեմ, դա կարելի՞ է ճնշում համարել:

Ի դեպ, ի՞նչ եղավ անհաղաղ հրամարականի, իմոյիչնեմսի եւ արտահերթ ընտրությունների հարցը: Դա շարունակում է մնալ որդես «չծախված լինելու» թեստ: Թե՛ կարելի է, այնուամենայնիվ, 9 ամիս ստատել:

ԱՐԱՍ ԱՐԱՐԱՍԱՅԱՆ

Հայրիկյանը տատրաստվում է նախագահական ընտրություններին

Իշխանությունների ընտրություններն ու ընթացիկ գործունեությունը Պարոյր Հայրիկյանի համար մանրուք են. «Եվ ես ուրախ եմ, որ կարող եմ դրանց ազատորեն շնասնակցել, դա նշանակում է, որ ինչ-որ բանի հասել եմ: Լույսիկ նախագահական ընտրություններն այս պահին կարող են մանրուք թվալ, որովհետեւ հարցն արդեն լուծված է՝ առաջիկա 5 տարում դրության տերը Սերժ Սարգսյանն է»: Նախագահական ընտրություններին Ռոբերտ Քոչարյանի հավանական մասնակցությունն էլ դարձնում է Հայրիկյանի չի զարմացնում. «Եթե կարեն Դեմիրճյանը, որն անկախության դեմ էր ու հայիլում էր անկախականներին, սղաոնում կախել նրանց՝ կոնկրետ ինձ, վերադարձալ անկախ Հայաստանի քաղաքականություն, եթե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, որ այդքան չարիք գործեց ժողովրդի հանդեմ, վերադարձալ, ինչի՞ չի կարող մարտի 1-ի հետ սերտորեն առնչվող Ռոբերտ Քոչարյանը նույնպես վերադառնալ»: Պարոն Հայրիկյանը եւս նախատարատատվում է նախագահական ընտրություններում առաջադրվել. «Չեն կարող չառաջադրվել, որովհետեւ սկնկալիքները շատ մեծ են»:

ՍՈՒՐՉԱԼԴԱԿ

Ո՞վ է որոշել, որ ՀԱԿ-ում մանդատները ղետք է վերցնեն

«ՀԱԿ-ում քննարկում չի եղել, մանդատներ վերցնելու ՀԱԿ որոշում չկա: Եթե նման որոշում լիներ, եւ, բնականաբար, տեղյակ կլինեի»,- «Առավոտի» հարցին՝ Գիշտ եք համարում մանդատները վերցնելու ՀԱԿ-ի որոշումը, ասաց «ժողովրդավարական հայրենիք» կուսակցության նախագահ Պետրոս Մակեյանը: Թե դա ում որոշումն է՝ դարձնում Մակեյանը գերծ մնաց անուններ հնչեցնելուց, ասաց, որ առաջիկայում ՀԱԿ-ում քննարկում կլինի, եւ այդ ժամանակ որոշման հեղինակն ի հայտ կգա: Իսկ մանդատները վերցնելը մեր գրուցակիցը ճիշտ է համարում, եթե դրան զուգահեռ շարունակվում է փողոցում հրապարակային դաշարը. «Այլապես, կարծում են, աճիմաստ է դադարեցնելուց աշխատանք կատարել մի դադարեցնելու, որտեղ աճուրդով, փողով մանդատներ են ստացել նախկին կուսիցիոն երեք ուժերը»:

Կարդացեք էջ 3:

ԲՀԿ-ի որոշումը կաղ չուներ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ

Քաղաքագետ Ալեքսանդր Իսկանդարյանի կարծիքով՝ դեռ վաղ է խոսել, թե ԲՀԿ-ն նախագահական ընտրություններում ում թեկնածությունը կատաշարի: Ըստ քաղաքագետի՝ տարբեր վարկածներ կան. հնարավոր է՝ կուսակցության նախագահն առաջադրվի, հնարավոր է՝ չառաջադրվի, այլ սատարի ՀՀ գործող նախագահի թեկնածությունը: «Սա կախված է նրանից, թե քաղաքական ինչ առետուր կգնա հետո եւ ոչ թե հիմա»,- Aravot.am-ին ասաց քաղաքագետը: Ռոբերտ Քոչարյանի առնչությունը ԲՀԿ-ի՝ կուսիցիա չկազմելու որոշման հետ, դարձնում է Իսկանդարյանը քիչ հավանական համարեց. «Չէ, կաղ չունի: Եթե այդպես լիներ, աղա որոշումը կընդունվեր միանգամից, իսկ ակնհայտ էր, որ բանակցություններ ու առետուր գնաց»: Քաղաքագետի գնահատմամբ՝ ԲՀԿ-ն կուսիցիա չմտալ, որովհետեւ ՀՀ-ն չբավարարեց նրա դաժանեցները:

«Հայաստանում դիմություն եւ ընդդիմություն չկա, խաղում են»

Դերասան Ազատ Գասպարյանը Հայաստանում ոչ ընդդիմություն, ոչ էլ դիմություն է տեսնում. «Բոլորը նույն մարդիկ են, խաղում են: Լայում են՝ իրենք որ խոսում են՝ սրտացավություն չեն տեսնում, մեկը մեկի դեմ է խոսում, մեկը կողմ է խոսում, ոչ թե ազգի համար է, կուզեի, որ այդ ազգային մտածողությունը բարձրանար, կուզեի, որ այդ բոլորը նորից հիշեին Գործարար Աճառանիկի ասածը՝ գլուխը բարձին դնելուց առաջ մի վայրկյան մտածիր ազգիդ մասին: Խոսելուց առաջ մտածիր ազգիդ մասին, ոչ թե անձիդ մասին: Այսօր Հայաստանում ամեն ինչ անձնավորված է»:

ԲԱՐԻ ԼՈՒՅՍ

Մանդատների հանձնում

Այսօր, ժամը 16-ին, ԿԸԴ-ում տեղի կունենա ԱԺ ղառագամավորների մանդատների հանձնման արարողությունը:

Եղանակ

Երեւան +13 +26, Ծիրակ +3 +18, Կոտայք +3 +18, Գեղարքունիք +3 +18, Լոռի +6 +20, Տավուշ +8 +23, Արագածոտն լեռներ +3 +18, Արագածոտն նախալեռն. 10 +25, Արարատ +12 +27, Արմավիր +12 +27, Վայոց Ձոր լեռներ +3 +18, Վայոց Ձոր նախալեռն. +12 +27, Սյունիքի հովիտներ +10 +27, Սյունիքի նախալեռներ +5 +20

Փակ շուկայի տանիքին չորս հարկանի city չի կառուցվի

«Փակ շուկայի տանիքի վրա լրացուցիչ 4 հարկ կառուցելու մասին մասնավորապես քննարկումները լուրջորեն անհետաքրքիր չեն»,- «Առավոտի» «Դեմ առ դեմ» հարցազրույցում ընթացքում հայտարարել է Երեւանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի քաղաքաշինական հատուկ ծրագրերի կարգավորման բաժնի ավագ մասնագետ, ճարտարապետ Սուրեն Մելիք-Քարամյանը:

Պաշտոնյայի վստահեցնում են. «Երեւան քառյակ, որովհետեւ, լրացուցիչ 4 հարկ կառուցելու մասին քննարկումները քաղաքաշինական հատուկ ծրագրերի կարգավորման բաժնի ավագ մասնագետ, ճարտարապետ Սուրեն Մելիք-Քարամյանը:

Քաղաքապետարանի ավագ մասնագետը նաեւ նշել է, որ ի սկզբանե նախատեսված է եղել կառուցել ստորգետնյա քառահարկ կայանատեղի, սակայն կառուցադրողի այդ առաջարկը բնագրվել է քաղաքաշինական խորհրդում եւ մերժվել:

Նա նաեւ շեշտել է. «Այսօրվա դրությամբ հատակագծային առաջարկներ եւ շինարարության թույլտվություն տրված է միայն մինչեւ գրույկական հիշք՝ ստորգետնյա մասի համար»:

ԱՐԵՎԻԿԱ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Կեղծ թղթադրամ լուսաբերողները կալանավորվել են

Երեկ ոստիկանությունը ձերբակալել է այն երկու գյումրեցիներին, որոնք կեղծ թղթադրամներ են լուսաբերում ու բաժանում են երկրի մասնակցներին: Մեր տեղեկություններով՝ նրանք հաջողությամբ կեղծ գումարներ են իրացրել գյուղերում, մասնավորապես՝ այդ փողերով անասուններ գործ: Քրեական օրենսգրքի երկու հոդվածներով՝ խարդախություն կատարելու եւ կեղծ թղթադրամներ լուսաբերելու մեղադրանքով: Նշենք, որ նրանցից մեկը՝ Մկրտիչ Զեյֆինյանը, գյումրու հարկային տեսչության նախկին տեղի Սարգիս Զեյֆինյանի հորեղբոր որդին է: Այս մասին մանրամասներ՝ առաջիկայում:

ԼՈՒՆԵ ԱՐԵՎԵՍՅԱՆ

Գյուլը խոսել է հայ-թուրքական գործընթացի մասին

Հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորման գործընթացը վերջնականապես ստեղծված չէ, հայտարարել է Թուրքիայի նախագահ Աբդուլա Գյուլը Միացյալ Նահանգներից հայրենիք վերադառնալու ճանապարհին՝ ինքնաթիռում լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ, տեղեկացնում է «Ազատություն» ռ/կ-ը: «Չեմ կարծում, թե հայկական կողմի հետ հարաբերությունների կարգավորման ճանապարհներում ավարտվել է», - թուրքական «Ձաման»-ի հարցազրույցում ասել է Գյուլը ու հավելել. «Մենք աշխատում ենք այդ հարցի ուղղությամբ լայն մասշտաբով: Կան եւ քաղաքացիական, եւ լրացուցիչ կարգավորումներ, որոնց հանձնարարություններ են տրվել այս հարցի առնչությամբ: Ստատուս քվոն օգտակար չէ ոչ Թուրքիային, ոչ Հայաստանին, ոչ էլ Ադրբեյջանին»:

Գյուլը նաեւ նշել է, թե Միացյալ Նահանգներ կատարած այցի ընթացքում մի շարք հանդիպումներ է ունեցել, այդ թվում՝ Կալիֆոռնիա նահանգում, որտեղ բազմաթիվ հայեր են աղոթում: «Հայերը, որոնք բարձր լուսավորված են գրադասում Սան Ֆրանցիսկոյում, ջերմ ընդունելություն ցույց տվեցին մեզ եւ ասացին, որ ուրախ են մեր այցի համար», - ասել է Թուրքիայի նախագահը:

«Ինձ ուեծի՞նք չի կարողանում ճանաչել, Կոնգրեսը կճանաչի՞»

Վստահ ասում է ՀԱԿ Երկայացուցիչ Գայանե Առուստամյանը

«Հանրապետություն», Հայաստանի լիբերալ կուսակցությունների ՀԱԿ-ից դուրս գալը ՀԱԿ Երկայացուցիչ Գայանե Առուստամյանը Aravot.am-ի հետ զրույցում որակեց որդես քաղաքական տեսությունը: «Ես համարում եմ, որ չի կարելի գնալ: Եթե դուք ունեք անհամաձայնություն, եթե դուք հարց եք առաջադրել, որը չի անցել, դուք այդ տեսակետը լիարժեք պարզաբանեք»:

Մեր դիտարկմանը՝ խոսքը 1-2 հոգու մասին չէ, 18 կուսակցություն կար ՀԱԿ-ում, շատերը լքեցին՝ նա այստեղ արձագանքեց: «Սա եկավ առաջացելու, որ քաղաքական կուսակցությունները լուսաբերում են հասունությունը՝ չունեն միմյանց հետ բանավիճելու: Մի ընդհանուր գործ առաջ տանելու հասունություն չունեն»:

Կան տարածաշրջաններ՝ ԲՀԿ-ի հետ համագործակցելու, մանդատները վայր դնելու, նախկին եւ Երկայ սկզբունքները լուսաբերելու հետ կապված, որոնք լուրջ են, նրանք, փաստորեն, ստիպված են դիտորդի կարգավիճակում գտնվել, թե ինչ է անում ՀԱԿ-ի ֆրակցիան՝ արժե՞ հանդուրժել՝ մեր հարցադրմանը Գայանե Առուստամյանը լուսաբերում է:

«Այսպես ժամանակ ու գնացել է Կոնգրեսից՝ որդես շարքային անհամ, որդես լրագրող, չեմ լսել նրա հիմնավորումը: Ընդհանրում մի հաստիկ կարող եմ հայտարարել: Կոնգրեսի մաղթանակը չէ: Եթե մեք անհամաձայնություն ենք ունենում, եթե մեք անհամաձայնություն ենք ունենում, եթե մեք անհամաձայնություն ենք ունենում, եթե մեք անհամաձայնություն ենք ունենում»:

«Ինչ մտածեմ Արամ Սարգսյանի մասին: Այսինքն՝ մի հատ այստեղ մշուշ կա իր շուրջը, Կոնգրեսի շուրջը, իր ու Կոնգրեսի հարաբերության շուրջը: Կոնգրեսի շարքային քաղաքացու հիմար վիճակի մեջ են գցում: Ես չգիտեմ ով է ճիշտ, ու ես ասում եմ՝ գնացողը սխալ է: Որովհետեւ սխալ է գնալ լուսաբերից միայն նրա համար, որ քո՝ առանձին վերցրած մի գաղափար կան մի առաջարկ չի անցել»:

Այս դեպքում Գայանե Առուստամյանի եւ ՀԱԿ-ի միջեւ տարածաշրջանային կա ԲՀԿ-ի նկատմամբ վերաբերմունքի հարցում: ԲՀԿ-ի՝ կուսակցային դուրս գալու հետ կապված ՀԱԿ Երկայացուցիչ Գայանե Առուստամյանը, ի տարբերություն ՀԱԿ համակարգող Լեւոն Զուրաբյանի, վերադառնում ունի: «Այո, ես շատ լուրջ վերադառնում ունեմ: Ավելին ասեմ՝ հաշվի առնելով ԲՀԿ-ի երեւելի անդամների բնավորությունը, հետագիծը, հոգեկերտվածքը, արած գործը, այս ամենը հաշվի առնելով՝ ես չեմ վստահում այդ կուսակցությանը առհասարակ»:

Գ. Առուստամյանի դիտարկմանը՝ Լեւոն Զուրաբյանը խոսում է որդես քաղաքական լուսաբերում: «Քաղաքական ղեկավար անձինք իրենց հայտարարություններով եւ հրատարակումներով, ըստ էության, հրատարակվողներն աշակցեցին, խրախուսեցին հարձակման հեղինակներին, մինչդեռ ազգային, կրոնական կամ սեռային տեսակետից խորակառույցները, ասելույթային ու թշնամանքի սերմանումը եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են: Այս իմաստով լուսաբերությունները լուսաբերում են, որովհետեւ Կոնգրեսի անդամները եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են: Այս իմաստով լուսաբերությունները լուսաբերում են, որովհետեւ Կոնգրեսի անդամները եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են: Այս իմաստով լուսաբերությունները լուսաբերում են, որովհետեւ Կոնգրեսի անդամները եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են»:

Գայանե Առուստամյանը հարցազրույցում նշել է, որ Կոնգրեսի շարքային անհամ, քաղաքացի: Ես շատ սուբյեկտիվ եմ խոսում, համաձայնեցված չի իմ կարծիքը»:

Մեր հարցին՝ Ձեզ վրա Կոնգրեսում միակարծիք չլինելու համար ճշտումներ չե՞ն գործադրվում՝ նա վստահեցրեց, որ՝ ոչ: «Ես երեւի ամենախիստ խոսադողներից մեկն եմ եղել: Երբեք չեմ նկատել, որ ինձ Կոնգրեսում նույնիսկ խեղճ նային: Ես Կոնգրեսի շարքերն եմ Երկայացուցում, ոչ թե Կոնգրեսի քաղաքական էլիտան: Ես այդ հավակնությունը չունեմ էլ, ճիշտն ասած: Ես չեմ լուսաբերում համարձակում՝ հնարավոր է ճշտել: Ինձ հեշտ ուեծի՞նք չի կարողանում ճանաչել, Կոնգրեսը կճանաչի՞»:

Կոնգրեսից դուրս եկած շատ անդամներ ըջում են, որ ճշտումներ են իրենց վրա գործադրվել Կոնգրեսում: Գայանե Առուստամյանը այս առնչությամբ ասաց. «Եթե ես Կոնգրեսից դուրս գամ, դա չի լինի այն դեպքում, որ ես Կոնգրեսի քաղաքական ուղու հետ համաձայն չեմ: Դա կլինի ուղղակի իմ եզրակացությունը՝ ընդհանուր իրավիճակի մասին, որ այս ընդհանուր մոտեցման մեջ որեւէ բան փոխել անհնար է: Ինչ վերաբերում է Կոնգրեսի ճշտումներին, ես ուղղակի գարնանում եմ, որ այդպես են ասում: Եթե անգամ Կոնգրեսում անհամաձայնություն կա, եթե անգամ ես մի տեսակետ եմ հայտնում, որ Կոնգրեսում համաձայն չեմ, դա դեռ չի ըջանալու, որ ես դեռ եմ վեր կենամ, խոսված ու Կոնգրեսից գնամ: Ո՛վ կարող է ինձ ասել, որ ես վայր դնեմ իմ լուսաբերումը»:

ՀՈՒԹՄԻՆԵ ՁԵՐԵՅՅԱՆ

Շարձագանովի լուսաբերումը Սաքունցին

«Ես քրիստոնյա եմ, իսկ քրիստոնեությունը սեր է, հանդուրժողականություն եւ դեմ է ցանկացած բռնության, խտրականության: Ինչդեռ ցանկացած քրիստոնյա, ես դեմ եմ նաեւ ցանկացած աղաքատյան եւ հակաքրիստոնեական դրսերում, ինչդեռ ինչպիսիք են մարդապաշտությունը, գողությունը, ղողոկությունը եւ այլն, բայց դա կարելի բռնության քարոզի, անհանդուրժողականություն սերմանելու եւ նման բաների հետ՝ ընդհանրում ծիծաղելի է»,- Aravot.am-ին ասաց ՀՀ ԱԺ փոխխոսնակ Էդուարդ Շարձագանովը՝ անդրադառնալով անցած օրերին քանիցս շրջանառված այն կարծիքին, որ ինքն ասելույթային է թշնամանք է քարոզում ու սերմանում:

Հիշեցնենք, որ անդրադառնալով DIY ակումբի հրկիզմանը՝ Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի վանաձորի գրասենյակի ղեկավար, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցն «Առավոտի»

հետ զրույցում ասել էր. «Քաղաքական ղեկավար անձինք իրենց հայտարարություններով եւ հրատարակումներով, ըստ էության, հրատարակվողներն աշակցեցին, խրախուսեցին հարձակման հեղինակներին, մինչդեռ ազգային, կրոնական կամ սեռային տեսակետից խորակառույցները, ասելույթային ու թշնամանքի սերմանումը եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են: Այս իմաստով լուսաբերությունները լուսաբերում են, որովհետեւ Կոնգրեսի անդամները եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են: Այս իմաստով լուսաբերությունները լուսաբերում են, որովհետեւ Կոնգրեսի անդամները եւս քրեորեն հետադուրդելի արարք են»:

Էդուարդ Շարձագանովը խորհուրդ է տալիս, որդես մարդիկ չփորձեն ողորտը ջրում ձուլն որսալ, աչքակաղությունը չզբաղվեն եւ այդ միջադեպը չօգտագործեն: Ընդհանրապես ստանալու համար:

Կառավարության հարցը, հնարավոր է՝ հետաձգվի

Այսօր երեկոյան տեղի է ունենալու Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության գործադիր մարմնի հերթական նիստը: ՀՀԿ մամուլի խոսնակ Էդուարդ Շարձագանովը Aravot.am-ի հետ զրույցում ասաց, որ ամենայն հավանականությամբ, նիստում կքննարկվեն երկրի օրենսդիր մարմնի հետ կապված հարցեր: ՀՀԿ-ն ԱԺ նախագահի լուսաբերումը կհստակեցնի եւ կառաջադրի իր թեկնածուին, կհստակեցնի ՀՀԿ-ն օրենսդիրը՝ Երկայացուցչությանը: Շարձագանովը չբացատրեց, որ կառավարության ձեւավորման հարցը նիստում չքննարկվի եւ հետաձգվի մինչեւ գործող կառավարության հրաժարականը: Մայիսի 31-ին կայանալու է նորընտիր խորհրդարանի առաջին նիստը, կլինի գործող կառավարության հրաժարականը: Եթե արդյունքում կայանալիք ՀՀԿ գործադիր մարմնի նիստում արդեն կհստակեցվեն հիմնական կարգային հարցերը:

Առանցքային լուսաբերումների վարչապետի եւ ԱԺ նախագահի վերաբերյալ, ՀՀԿ մամուլի խոսնակ ավելի վաղ ասել էր, որ դրանք զբաղեցնելու են ՀՀԿ-ականները: «Առավոտի» հարցին էլ ի տատասխան՝ ՀՀԿ մամուլի խոսնակն ասել էր, որ գործող վարչապետի փոփոխության հարց չի քննարկվում:

Լ. Գ.

Դուլարի թանկացումը Օբամայի «ձեռքի գործն է»

Հանդգլած է տնտեսագետ Թաթուլ Մանասերյանը

Վերջին շրջանում դրամի արժեզրկումն ու դուլարի կուրսի բարձրացումը տարաբնույթ մեկնաբանությունների տեղիք են տալիս. որոշ մասնագետներ ժողովուրդ են, որ դա հետևողական գործընթացների հետ է կապված, ոմանք էլ կարծում են, թե դարձադրամ դուլարի դաժնաբերություն է մեծացել՝ մայնամակրոլիստ ամուսն սեզոնով, այսինքն՝ բազմաթիվ ՀՀ քաղաքացիներ իրենց ամուսնային հանգիստը արտերկրում կազմակերպելու համար դուլար են գնում, ինչն էլ «չենջալիկներին» առիթ է տվել արհեստականորեն կուրսը բարձրացնել՝ այդպիսով խուճապ առաջացնելով: Այս ամենն էլ բերել է դուլարի թանկացման: Տնտեսագետ Թաթուլ Մանասերյանի համոզմամբ՝ ընտրական գործընթացներն այստեղ գրեթե կառ չունեն: Լա «Առավոտի» հետ զրույցում կարծիք հայտնեց, որ վերը նշված գործոններն, իհարկե, կարող են որոշ ազդեցություն թողնել դուլարի թանկացման վրա, սակայն այդ հարցում ավելի լուրջ դեր են խաղում միջազգային արժույթային շուկայում տեղի ունեցող գործընթացները: «Ընտրական գործընթացները չէին կարող իրենց ազդեցությունը չթողնել տնտեսության վրա՝ ինչպես բոլոր երկրներում, այնպես էլ Հայաստանում: Բայց չորսընթացը է գերազանցապես դրա դերը: Չեն բացառում նաև, որ մարդիկ դուլար են գնում տարբեր տեղեր մեկնելու: Շատերն են գնում հաշվի առնել, որ գրասաշրջային սեզոնը, որդես այդպիսին, դեռ չի սկսվել: Խորը մասնագիտական վերլուծություն կատարելիս դժվար է թարգմանել, որ այս ամենը իրականում մայնամակրոլիստ է հիմնականում արտաքին

գործոններով. առաջին հերթին՝ եվրոյի և դուլարի միջև փոխարժեքների տատանումներով: Պետք է ուշադրություն դարձնենք այն հանգամանքի վրա, որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների տնտեսությունն արդեն վերելք է ապրում, հաջողություններ են գրանցվում Օբամայի վարչակազմի օրոք ընդունված ռեցեսիայի օրոք ընդունված արժեքներում: Դա հիմնական ազդակն է, որը թույլ է տալիս արժեքները Ամերիկայի արժույթը: Ըստ մասնագետի՝ եվրոն դուլարի նկատմամբ իր դիրքերը գիշում է,

և հենց այս երկու արժույթների փոխարժեքներով էլ մայնամակրոլիստ է մնացած գրեթե բոլոր երկրների ազգային արժույթների մակարդակը: «Ուստի, հատկապես հետխորհրդային գրեթե բոլոր երկրներում տեղի է ունենում ազգային դրամացիների արժեզրկում, մի երկրում՝ մի քիչ քատ, մյուսում՝ նվազ տեմպերով: Արագով է մայնամակրոլիստ հայկական դրամի վրա փոխազդեցությունը»: Տնտեսագետի դիտարկմամբ՝ այս տարվա առաջին եռամսյակում արտահանման աճի տեմպերը կազմել են 32%, որը

շատ կարեւոր է մեր երկրի տնտեսության արդիականացման համար. «Սակայն կախվածությունը ներմուծումից դեռևս դաժնաբեր է: Այստեղ լուծման բանաձևերը տարբեր են. առաջինը տեղական արտադրության զարգացումն է, որը թույլ կտա ավելի աճելու գնազույգման քաղաքականություն վարել, բնականաբար՝ ավելի մատչելի կարող են լինել գները տրանսպորտի համար»: Տնտեսագետը նշեց, որ դրամի արժեզրկումը այնքան էլ լուրջ վտանգներ չի առաջացնում Հայաստանի համար, այսինքն՝ Երա խոսքերով՝ հատկապես փոփոխություններ տեղական շուկայում գների առումով չեն նկատվում. «Սա ես խոսում եմ այն մասին, որ ազդեցությունը բոլոր երկրների վրա գրեթե համաչափ է, ուստի մենք ցնցումներ Հայաստանի տնտեսության վրա չեն կարող լինել»: Ընդ որում, տնտեսագետը վստահեցրեց, որ դեռ մի բան էլ գյուղատնտեսության ոլորտում օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին աճ է լինելու: Բոլորովին վերջերս հանրապետության տարբեր մարզերում եղանակային անբարենպաստ մայնամակրոլիստ ծիրաններից էլ ենթադրելի է լուրջ վնասներ եղան: Արարատյան դաշտավայրում ծիրաններից են ուղեղները սնկերով վարակվեցին, Սյունիքում էլ կարկտահարումից բերքը փչացավ, և ցորենի արտերը զանգվածաբար

վնասվեցին: Մեր այս դիտարկմանն էլ, թե մանր դարազայում ինչպե՞ս կարող է այդ ոլորտում աճ գրանցվել, դարձնում է մանրաբանական ասաց. «Անշուշտ, դա իր ազդեցությունը թողնելու է, սակայն միայն դրանով չի կարելի մայնամակրոլիստ գյուղատնտեսության զարգացումը: Ամեն դեպքում, մեր վերլուծական կենտրոնի կանխատեսումներով՝ երկնիչ աճ կլինի, եթե հավասար մայնամակրոլիստ են, եթե կարող փոփոխություններ չլինեն»: Մեր այն հարցին էլ՝ արդյոք լուրջ աճ չի՞ լինի, եթե հաշվի առնենք, որ դուլարի արժեքումը առաջին հերթին խփում է ներմուծողների գործաճից, որոնք էլ, որդեսգի մեն կորուստներ չունենան, արդարևս կրթական են, տնտեսագետն ասաց. «Ես կարծում եմ, որ զանգված, եթե հաշվի առնենք անցյալ տարվա ընդհանուր տեղեկություններն ու այս տարվա առաջին եռամսյակը, կառավարելի միջակայքում է և չի անցել թույլատրելի սահմանները: Ավելին, որոշ ոլորտներում, մեր ուսումնասիրության արդյունքներով, շինանյութի շուկայում, օրինակ՝ ցեմենտի, կա զանգված, բայց տարբեր մետաղական որոշ շինանյութերի շուկայում գնաճ կունենա: Լույսը դարձնում է թերթի՝ գյուղատնտեսության շուկայում, որը կհակակշռի այն միտումները, որոնք կարող էին լինել: Եվ ընդհանուր առմամբ, հավանական է, որ համարում, որ հունիսի վերջից կարող են հակակշռող միտումներ լինել, այսինքն՝ դրամի որոշակի արժեքում, եթե նորից տեղի չունենա դուլարի կուրսի արժեքումը եվրոյի նկատմամբ: Եթե մանր բան չլինի, Հայաստանում մենք ցնցումներ չեն լինի»: ԼԵՆԻՆ ԲԱԲԱՅԱՆ

Ոչ «բիո», ոչ «էկո»
Վաղուց գաղտնիք չէ, որ եթե օրենքներ, նույնիսկ լավ օրենքներ ունենալու առումով Հայաստանը թերեւս մրցումն է այլ երկրների հետ, առաջ դրանք կյանքի կոչելու առումով մեր երկիրն աճուրդ վիճակում է: Ասվածն ակնհայտորեն վերաբերում է նաև գյուղատնտեսական արտադրանքի և սնունդի մրցողությանը: Վերջինս վերաբերում է օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի մակնշմանը և միտակալորմանը: Այն, ըստ գաղափարի, նույնպես ունի վերջ դնել մեր արտադրողների և ներմուծողների շրջանում առկա արատավոր դրամականային, երբ ցանկացած գործարար գրեթե իր հայեցողությանը որոշում է տրամադրել իր արտադրանքը հրամցնել՝ որդես «էկոլոգիալ» արտադրանք: Ըստ օրենքի վերոնշյալ փոփոխության՝ արդիվ սկսած օրգանական գյուղատնտեսական արտադրանքի մակնշման մեջ, ինչպես նաև գովազդում նշվում են «օրգանական» կամ մակնշման առումով համարժեք «էկոլոգիական», «էկոլոգիալ» մարքայի, «բիոլոգիական» տերմինները կամ դրանք «էկո», «բիո», կամ կրճատ այլ ձևերով՝ առանձին կամ հարադիր, միայն այն դեպքում, եթե այն օրգանական գյուղատնտեսության վարման մեթոդով արտադրված են հավաստված (սերտիֆիկացված) արտադրանք է: Սա է օրենքի դրամաբանը: Իսկ իրական կյանքում, ինչպես միշտ, ամեն ինչ հակառակն է: Դրանում համոզվելու համար ընդամենը մեք են այնպիսի սնունդի մրցողության վաճառքի մոտակա առևտրի սրահը և հանդգլվել, որ օրինակ՝ ձիվ, հավի, կաթնամթերքի և որոշ այլ սնունդամթերքի արտադրատեսակներ ինչպես կրել են իրենց անվանման մեջ «էկո» կամ «բիո» կրճատ անվանումներ, այնպես էլ շարունակում են այն դրամաբաններ: Բնականաբար, դա արվում է առանց համապատասխան սերտիֆիկատի: ԱՄՐԻԱՆ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Ամփոփեցին Big Race 2012-ի երեսնյան ռալի արդյունքները

«ԱրմենՏել» և «Արդենալին» երեսնյան արդյունքների ասոցիացիան ամփոփում են Big Race 2012-ի երեսնյան ռալի արդյունքները: Ավտոմրցակազմի մասնակցեցին վարորդներ՝ Հայաստանից, Բելգիայից, Վրաստանից, Իրանից և Ուկրաինայից: Հարավային Կովկասում ավտոտրորտի մասնակցությունը մեջ առաջին անգամ միմյանց հետ մրցում էին ոչ միայն մարդաստար, այլ նաև բեռնատար մեքենաներ: Միջոցառմանը մասնակցեց ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և բեռնատար մեքենաների շուրջ 200 վարորդ, իսկ մրցումներին հետևեցին հազարավոր երկրորդայիններ և հանդիսատեսներ Հայաստանի տարբեր մարզերից: Big Race 2012 ավտոմրցակազմում մրցանակային տեղերը բաշխվեցին հետևյալ կերպ՝ «Class A» դասում հաղթեց Սերգեյ Արզումանյանը թԸԻ 21-074 մեքենայով, «Class B» դասում լավագույնը ճանաչվեց Աստուրակ Չոփիկյանը՝ BMW 320 մեքենայով: Լույս մակնիշի մեքենայով հանդես եկող Հայրապետյան Գեորգը հաղթող ճանաչվեց «Class C» դասում, իսկ «Class D» և «Class E» դասերում՝ Սկրտչյան Գառնիկը (Mercedes-Benz 190D), և Հակոբյան Դավիթը (BMW X6M)՝ համադասախառնաբար: Հատուկ մրցանակի արժանացավ միակ կին վարորդը՝ Բելգիացի Պետրա Ալեքսանդրովան, որը ավտոմրցակազմի մասնակցում էր Mercedes Actros մակնիշի բեռնատար մեքենայով: «Big Race 2012 ավտոմրցակազմը «ԱրմենՏել» ընկերության և «Արդենալին» երեսնյան արդյունքների ասոցիացիայի

հաջող համագործակցության ևս մեկ օրինակ է: Ավտոմրցակազմը դարձել է իսկապես զանգվածային միջոցառում. բոլոր ցանկացողները կարող էին մասնակցության հայտ ներկայացնել և փորձել իրենց ուժերը ավտոմրցակազմում: Երեսնյան արդյունքների տարբեր անվանակարգերում անցկացվող մրցումները նույնպես ունեն բարձրացնելու երկրի վարկանիշը տարբեր միջազգային մրցույթներում՝ դարձնելով այս սպորտաձևը ավելի մասսայական: Մենք հանդգլած ենք, որ կարողացանք նվիրել ավտոտրորտի սիրահար երեսնյաններին ևս մեկ օր՝ լեցուն դրական զգացումներով և վառ տրամադրություններով:»- նշեց «ԱրմենՏել» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն Իգոր Կլիմկոն: Big Race 2012 ավտոմրցակազմը կազմակերպել է երեսնյան արդյունքների «Արդենալին» ասոցիացիան՝ «ԱրմենՏել» ընկերության հովանավորությամբ: Փառատոնի անցկացմանը աջակցել են նաև ՎՏԱ բանկը, մարդկատարանը, Flash, Apaven և NakOil ընկերությունները:

Գերմանացի բժիշկը 2 օրով էր եկել, բայց 1 շաբաթ մնաց

Այս դրամի դրությամբ մայրաքաղաքի հիվանդանոցներում դեռևս բուժվում է մայիսի 4-ին Հանրապետության հրատարակում փուշիկների մայրությունից տուժած 11 քաղաքացի: Լրանցից որեւէ մեկը չի գտնվում վերականգնման քաժամում: Այս մասին Aravot.am-ը տեղեկացավ առողջապահության նախարարությունից: Օմեր այվածքներ ստացած քաղաքացիներից վիրահատելու նպատակով ընդամենը 2 օրով Հայաստան եկած գերմանացի բժիշկ Ադրիան Դայզելը է ստիպված է եղել մեկ շաբաթից ավելի մնալ մեր երկրում: Նախարարությունից նաև հայտնեցին, որ գերմանացի բժիշկը իր կատարած վիրահատությունների դիմաց գումար չի վերցրել: Լա վիրահատել է 9 մարդու, մնացած քաղաքացիների վիրահատությունը հայաս-

տանյան մասնագետներն են կատարել: Այս օրերին այվածքներ ստացած քաղաքացիների բուժման համար օգտագործվել են մեծ քանակությամբ դեղորայքային քսուրներ, հիվանդանոցների մաշակող վերջնական հետա առողջապահության նախարար Հարություն Բուշկյանի հանձնարարականով դեղատնային և դեղաբազաներից հավաքվել և հիվանդանոցներին է տրվել դեղորայքի անհրաժեշտ քանակությունը: Իսկ թե ընդհանուր առմամբ տուժած քաղաքացիների բուժօգնությունը որքան գումար է նստել ռեզուրվների վրա (բուժումը ռեզուրվների շրջանակներում է), նախարարությունից հայտնեցին, որ առայժմ հաշվարկներ չկան, քանի որ հիվանդանոցներն իրենց կատարած ծախսերի մասին առայժմ հաշվետվություններ չեն ներկայացրել ռեզուրվի առողջապահության գործակալությանը: Հիշեցնենք, որ փուշիկների մայրությունից տուժեց 154 քաղաքացի, որից մոտ 90-ը հոստիտալացվել էին: ԼՈՒՍԻՆ ԲՈՒԴԱՐՅԱՆ

Ռոբերտ Էլիբեկյանն առաջարկում է «փակ» շուկան վերականգնել նույն նախագծով

Մշակույթի գործիչները դատադարտում են հանընդհանուր քանդումը

ՅՈՒՏՈ տրոփՄՐՈրվոն ԲոյՍՍՍ: Ես հիշում եմ դեռ երեխա ժամանակվանից՝ ինչպես էին տուրիստներին կանգնեցնում ու մտցնում շուկա, կամ ինչպես էր Մարտիրոս Սարյանը հավանում էր շուկան ու այնտեղից իր համար մրգեր ընտրում: Լճան կատույցից որե՛ն ուրիշ անուն տալ կամ ճարտարադատական փոփոխություն անել չի կարելի»:

ՀՀ ժողովրդական Գևարիշ Ռոբերտ Էլիբեկյանը (լուսանկարում) Երեւանի Մաշտոցի դպրոցի «փակ» շուկայի խնդիրը ծանոթ է հեռուստատեսային լուրերից: Aravot.am-ի հետ զրույցում արվեստագետը հիշեց 70-ականները, երբ աշխատում էր օմեթայում, հյուրընկալում Մեծ թատրոնի արտիստների ու ռեժիսորների, որոնք, իր վկայությամբ, «փակ»

շուկայից միշտ հիացած էին դուրս գալիս: «Փառք տիրոջը, ես տարբեր երկրներում եմ եղել՝ Եվրոպայի երկրներում, ասեմք, Սուդանում ևն, որ ժամանակն ազդել է, կոնստրուկտիվ դրոշմներ կան, բայց դա չի նշանակում, որ լուրջ չէ, որ ինչո՞ւ է «փակ» շուկայով», - ասում է Ռոբերտ Էլիբեկյանը: Ճանաչված արվեստագետի խոսքով. «Երբեք որ գնա, մի 20 տարի հետո կարող է որե՛ն մեկին դուր չգալ, ասեմք, Սուդանում անվան թատրոնի շենքը, եւ որոշի քանդել, նորը կառուցել: Եղիտես Երեւանը իրեն յուրահատուկ դեմքը կկորցնի»:

Լկարիչն ասում է, որ եթե խնդիրն որոնքսիտնալ մտեցնում ցուցաբերվի, կարելի է շուկան նույնությամբ վերականգնել, ներսում գործի սեփականատիրոջ համար այդքան շատ կարեւոր «Yerevan city»-ն, շուկայի մի մասում էլ գյուղացիները գյուղմթերք ու մրգեր վաճառեն: «Դա էլ է շարժ տալիս, հետաքրքիր է, դա եկզտիկա չէ, այլ մեր մշակույթը: Շուկա գնալը արարողություն է, ծես, միայն անտեսուր անելը չէ, դա թատրոնի մի մի քան է: Օրինակ՝ ես, երբ շուկա եմ գնում, հարցնում եմ վաճառողը ո՞ր գյուղից է, ինչո՞ւ է բերքը այս տարի, գրույց եմ անում, շուկա գնալը միայն ընտանիքի հոգսը հոգալը չէ»:

ԳՐՀԱՐ ՀԱԿՈՒՅԹԱԼ

Կերչին օրերին առավել ակտիվացել են Երեւանի Մաշտոցի դպրոցում գտնվող հայտնի «փակ» շուկայի քանդումը: Գնահատում էրեւան քաղաքի հուշարձանների ցանկում գտնվող շուկայի փոխարեն տեսնել ամենամեծ «Yerevan city» սուրբնարկետը:

Aravot.am-ը այս թեմայով զրույցն անելու մշակույթի անվանի գործիչների հետ: Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոնսերվատորիայի թատրոնի տնօրեն Երվանդ Ղազանչյանը մտահոգված է: «Բավական չեղա՞վ, որքա՞ն կարող է շարունակվել, չնայած լսել եմ, որ կանգ է առել դրոշմը», - ասաց թատրոնի տնօրենը: «Ախր գեղեցիկ էր շուկան, հին Երեւան... տարիներով եկած կառույցներ, մի՞թե դարձել ենք եղբան ուտող-խճող ազգ, խանութներ, խանութներ, խանութներ... բավական է հիմնահատակ ավերել դատարանում», - ասում է նա՝ հույսը չկորցնելով, թե հարցը դրական լուծում կստանա: Լույս լույս էլ վերադառնում է իրականությունը. «Իսկ ուշ չէ՞ հիմա ահազանգելը, եթե այդ քանդել են, ուրե՛ն ունեցել են թույլտվություն»:

Հայաստանի ազգային դատարանի տնօրեն Փարավոն Միրզոյանը կատեգորիկ դեմ է Երեւանում ինչ-որ բան քանդելուն: Ասում է՝ ճարտարապետական ցանկացած կառույց դատարանական մշակույթում ունի, ուստի չի կարելի փոփոխություններ անել. «Դա հենց մեր քաղաքի դեմքն է, մեր դատարանի ստեղծած քաղաքի բնութագրիչը»: Ինչ վերաբերում է «փակ» շուկային, նրա խոսքով. «Առաջներում էր շուկայի մասին դրսերում խոսում էին, թե «Թ ԸՐՎՊՈՐՈՒՄ»

Ֆրեդ Աֆրիկյանի «Հայգիրը» 200 տառաոճերով

Վերջերս լույս է տեսել ճարտարապետ, տառաստեղծ Ֆրեդ Աֆրիկյանի՝ դասական եւ կանոնական համակարգերի նոր տատանակների «Հայգիրը» կատալոգը, որը 20 տարվա աշխատանքի արդյունք է: Այն դարձնում է մեծատառ-փոքրատառերի շուրջ 200 տառաոճ իրենց թվանշաններով: «Դիտույն ընտրվելի շրիֆտը հուսալի նախադասում է արտահայտելու բովանդակություն՝ խիստ

կան դաշտոնական, դարձ կան անմիջական, թեթեւ կան զգացական, ընթացիկ կան իրադարձականության, թեմատիկ կան գործնական, Գրքին կան հեռուորական... Կատալոգը կոչված է իր ընդգրկման սահմաններում լրացնելու տատանակների այն դասակարգը, որ զգացվում է մեր առօրյա շփումներում՝ գրքերի ձեւավորում եւ իրատարակչություն, մանուկ եւ համակարգչային տեքստավորում, դիզայն եւ գովազդ, գրադարաններում եւ բուհերում, որդես ուսումնական ձեւերով՝ իր մշակութային արժանիքները ծառայելով նաեւ արտերկրի հայությանը», - գրել է հեղինակը առաջաբանում:

ճարտարապետի տիկինը՝ Աճնա Ալոյանը (լուսանկարում), կատալոգի համահեղինակն է: «Առավտի» հետ զրույցում նա փաստեց, որ մեզանում համախառն է հանդիպում, երբ նույն «վայրում» օգտագործում են ոչ թե նույն ընտանիքի թվեր ու տառեր, այլ գրում են մի տառատեսակով, թվերը՝ մեկ այլ: Տիկին Ալոյանը մեզ, որ ամուսնու հետ 46 տարի աշխատել է «Հայնախագիծ» ինստիտուտում, եղել ամուսնու գործընկերը: «Կատալոգի հեղինակը չի սիրում դրոշմազանգվել կամ հեռուստատեսությամբ ելույթ ունենալ, իսկ մեզն էմ գործ անել եւ մեզ ստվերում՝ այնքան էլ լավ չէ: Ես ուզում եմ, որ հայ ազգը իմանա իր նվիրյալի 20-ամյա աշխատանքի արդյունքի մասին: Սա Ֆրեդ Աֆրիկյանն արել է աշխատանքից դուրս, գիշերները, շաբաթ-կիրակի... Մնում է այս տառերը վերածել համակարգչային, ուղղակի իր 75-ամյակն է այս տարի լրացել, եւ մի մի քիչ բարդ է նրա համար համակարգչի առաջ մտնել: Ի դեպ, այս ամենը Ֆրեդ Աֆրիկյանն արել է ձեռքով», - ասում է տիկին Աճնան ու հավելում, որ ամուսինը ունի նաեւ 4 հեղինակային գիրք եւ ես մեկը՝ գեղարվեստական տառատեսակների մասին, որ «Տառարվեստ» է կոչվում:

ԳՐՀԱՐ ՀԱԿՈՒՅԹԱԼ

«Սատանայական» Carmina Burana-ն դուրգարյանական ընթերցմամբ

Օմերային թատրոնի գլխավոր խորմայստեր Կարեն Սարգսյանը՝ երկի եւ եկեղեցական անգրագիտության մասին

Վերջին շրջանում Ալ. Սոփեմիարյանի անվան օմերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնը, բացի խաղացանկային ներկայացումներից, հանդիսատեսին է ներկայանում հայ եւ համաշխարհային դասական երաժշտության գանձերով: Հերթական երեկոյի ընթացքում մայիսի 31-ին թատրոնի նվագախումբը, երգչախումբը, ծայրի դասիկաները մեկտեղվելով, մեծահասակներ Արմվիկ Դեմիրջյանը (սոպրանո), Պերն Զարազյանը (տենոր), Անուշ Բոչարյանը (բարիտոն), Արեւիկ Խալաթյանը (դաշնամուր), թատրոնի երաժշտական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր, ՀՀ վաստակավոր արտիստ Կարեն Դուրգարյանի ղեկավարությամբ հանդես կգան Կարլ Օրֆի Carmina Burana կանտատի կատարմամբ: Գերմանացի կոմպոզիտորի 1935թ. գրված այս գործը, եկեղեցական որոշ ներկայացուցիչների որակմամբ՝ սատանայական է, այդուհանդերձ չի դադարում լինել սիրվածներից մեկը աշխարհում: Այս առիթով «Առավտի» հետ զրույցում թատրոնի գլխավոր խորմայստեր, ՀՀ վաստակավոր արտիստ Կարեն Սարգսյանը (լուսանկարում) նախ ասաց, թե դրա դատաճառը եկեղեցական որոշ ներկայացուցիչների անգրագիտությունն է, ովքեր խորապես չեն ուսումնասիրել 1803թ. Բավարիայի Բոլերն մեծասանում գտնված միջնադարյան թափառական դրոշմների բանաստեղծությունների հսկայական ժողովածուն, որը կազմվել է Հարավային Գերմանիայում 13-րդ դարում եւ ընդգրկում է շուրջ 200 բանաստեղծություն: Հինգ հիմնական մասերից կազմված կանտատում կոմպոզիտորը անդրադարձել է դրանցից 25-ին: Հետո էլ հավելեց. «Կանտատի առաջին եւ վերջին մասերը կրկնվում են, եւ դա դատահական չէ. Պերն Բլուացուի, Վալտեր Զատիլյոնցուի, Արթուրիտի եւ մյուս դրոշմների բանաստեղծությունների հիմնական թեման ճակատագրի անիվն է՝ կյանքի բոլոր դրսերում: Իսկ ազատ սերը ներկայացնող տողերն ու մեղեդին համարձակ մտեցնում է այս խնդրի հանդեպ դատարանական մտածողություն ունեցող համակարգերի համար եւ անընդունելի է նրանց կողմից: Գնոմանացի, որ Կոմիտասի կենդանության օրոք Վարդապետի գործունեությունն էլ էր եկեղեցու կողմից մեծ դիմադրության արժանանում»:

Կարեն Սարգսյանը մեզ, որ անվանի մի շարք ռեժիսորներ ու բալետմայստերներ իրենց Ֆանտազիան բավարարելու նպատակով այսօր էլ դիմում են Carmina Burana-ին. «Սա շատ թատերային երաժշտություն է՝ բեմադրական մտահղացումների իրականացման համար լավագույն

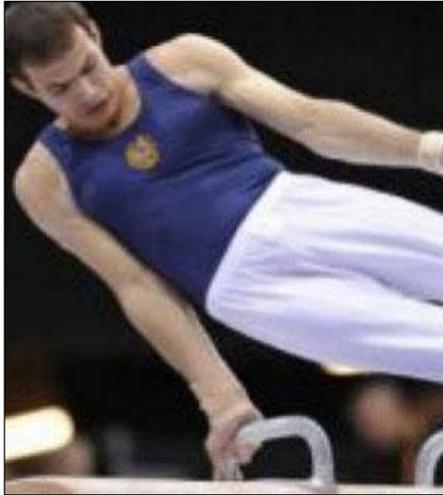
հենք»:
Հետաքրքրությամբ, թե մոտ 15 տարի առաջ՝ 1990-ականների վերջին Հովհաննես Չեքիջյանի ղեկավարությամբ ակադեմիական երգչախմբի, Ֆիլիպինյան նվագախմբի ու մեծահասակների մեկնարանմամբ մատուցված եւ այսօր Կարեն Դուրգարյանի «ընթերցմամբ» կանտատը ունեն ընդհանրություններ, Կարեն Սարգսյանը դատասխանեց. «Լույս ստեղծագործության նույնանունով երկու կատարում աշխարհում չկա դարձ դատաճառով. յուրաքանչյուր մեկնարան ունի սեփական ընկալում եւ դրանից բխող արտահայտման ձեւ: Պարզապես Carmina Burana-ն առանձնանում է այլ կանտատներից նրանով, որ յուրաքանչյուր մասն առանձին երաժշտական գործողություն է, հետեւաբար համոզված եմ, որ երաժշտաներին կհետաքրքիր նաեւ դուրգարյանական տարբերակը»:

ՍԱՄՎԵԼ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԷՋԻ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է

Հրանտ Շահինյանի և Ալբերտ Ազարյանի հետևորդները

Մոնդելյեյն քաղաքում անցկացված սորոտային մարմնամարզության Եվրոպայի առաջնությունում Հայաստանի հավաքականի անդամ Հարություն Մերդինյանը ճիշտագույն վարժությունում արժանացել է բրոնզե մեդալի՝ կրկնելով նախորդ առաջնությունում ցույց տված իր արդյունքը:

ՀԱՕԿ-ի լրատվական ծառայությունը տեղեկացնում է, որ Հարությունը եզրափակիչ մտել է 5-րդ ցուցանիշով և հետագա հաջողությունը գարգացրել հենց ուժեղագույնների հետ մրցարում: Աղբյուրը տեղեկացնում է նաև, որ մեր թիմի հաջվարկին երկրորդ բրոնզը բերելու շատ մոտ է եղել Վահագն Դավթյանը: Նա օղակների վրա վարժությունում ցույց տես որակավորվել էր ութ ուժեղագույնների մեջ, սակայն մեդալների համար մրցարում մարզիկին ակնհայտորեն խանգարել են մրցակիործի ղակաը և դրա հետևանքով հոգեբանական լարվածությունը: Իսկ ահա Լոնդոնի օլիմպիական խաղերի մասնակից մեր միակ մարմնամարզիկը՝ 19-ամյա Արթուր Դավթյանը, հավասարադե կայուն է հանդես եկել բոլոր վեց գործիքների վրա՝ բազմամարտում ճանաչվելով 5-րդը:

Մոնդելյեյնում սորոտային մարմնամարզության մրցումներում մեջ մեր ել է գրել մեր 29-ամյա վետերան Վահագն Ստեփանյանը: Եիշտ է, նա անմասն է մնացել մեդալներից, սակայն հատուկ հանձնաժողովի առջև ճծույզաբափում կատարել է մեր հնարք, որը մարմնամարզության վարժությունների գրքում գրանցվել է նրա ազգանունով՝ Ստեփանյանի վարժություն:

Թիմային հաջվարկում Հայաստանի հավաքականը 41 երկրների մրցակցությունում գրավել է 11-րդ տեղը:

Չախմատի համաշխարհային օլիմպիադայի հաղթող և աշխարհի թիմային շեմդիոն, հայաստանցի գրոսմայստեր Գաբրիել Սարգսյանը Չիկագոյում անցկացված բաց առաջնությունում ինը հնարավորից վաստակեց 7,0 միավոր և շուրջ հարյուր մասնակիցների մրցարում դարձավ միանձնյա հաղթող: Ամերիկայի դրոշի ներքո հանդես եկող հայ գրոսմայստեր Վարուժան Հակոբյանը 5,0 միավորով բավարարվեց 18-րդ արդյունքով:

Լիլիթ Սկրտչյանը կմասնակցի կանանց «Գրան Պրիին»

Ֆիդե-ի որոշմամբ՝ շախմատի կանանց «Գրան Պրի» մրցաշարի փուլերից մեկը 2012 թվականի հուլիսի 16-29-ը անցկացվելու է Ջերմուկում:

«Armchess.am»-ը տեղեկացնում է, որ այդ մրցաշարում հանդես է գալու նաև Հայաստանի լավագույն շախմատիստուհիներից Լիլիթ Սկրտչյանը: Նա փոխարինելու է աշխարհի նախկին շեմդիոնուհի, ուսաստանցի Ալեքսանդրա Կոստենյուկին, որը, չնայած նախադեռ տվել էր մասնակցության իր համաձայնությունը, սակայն առողջական խնդիրների դատաճառով այդ ժամանակահատվածում չի կարող ժամանել Հայաստան:

գրոսմայստեր Յուրի Հայրապետյանը և հայաստանցի միջազգային վարդետ Վարդգես Թովմասյանը Սիմֆերոպոլի ՄՄՄ ակումբի կազմում արժանացել են ակումբային արծաթե մեդալի:

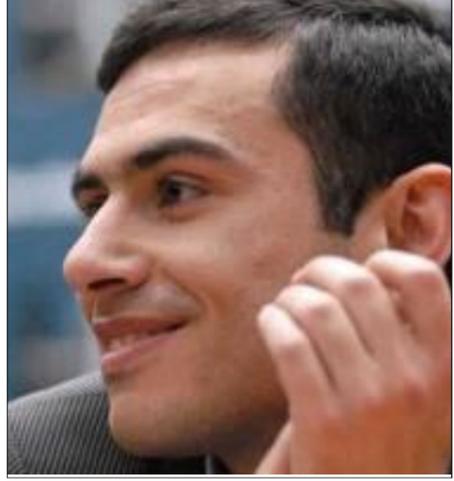
ՀՅԳ-ն հավակնում է Եվրոպայի առաջնությանը

Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիան Եվրոպայի շախմատային միությանը դաշտոնական հայտ է ներկայացրել՝ առաջարկելով 2014 թվականի Եվրոպայի տղամարդկանց անհատական առաջնությունը անցկացնել Երեւանում: Այդ առաջարկի հիմնավորումն այն է, որ այդ տարի լրանում է շախմատի աշխարհի 9-րդ շեմդիոն Տիգրան Պետրոսյանի ծննդյան 85-ամյակը: ՀՅԳ-ն մտադիր է Եվրոպայի այդ առաջնությունը նվիրել ակադավոր հայ շախմատիստի հիշատակին:

ԱՇՈՏ ՀԱՎՈՐՅԱՆ

Գաբրիել Սարգսյանը հաղթեց «Չիկագո օլիմպիադայում»

Հարյուր տոկոսանոց արդյունքով՝ Ուկրաինայի շեմդիոն

Հայաստանցի գրոսմայստեր Գեորգի Արզումանյանը հարկովի «Իրավաբանական ակադեմիայի» կազմում դարձել է Ուկրաինայի ակումբային առաջնության շեմդիոն: Գեորգին խաղատախտակի առջև անցկացրել է վեց հանդիմունք և բոլորում էր դարձնելով մասնակցներից:

Ուկրաինայի դրոշի ներքո հանդես եկող

ԱՆԴՐԱԴՐՁ

«Փրկենք «փակ» շուկան»

Մասնավորապես շուկան անդամները ղահանջում են շուկային վերադարձնել իր նախկին տեսքը, դատելով մեղավորներին ու դատասխան տալ քրեորեն դատելի արարքի՝ հուշարձան-կոթողի ավերման համար: «Փակ» շուկայի շուրջ ծավալվող իրադարձությունները գնալով թեժամում են, և հուշարձանի մահադատությանը անհանգստացողները հայտարարում, փաստարկեր ներկայացնում, այն մասին, թե ամեն ինչ անօրինական է արվում:

«Ժառանգություն» կուսակցության անդամ Ստեփան Սաֆարյանը անհազանգում է. «Խնդիրն ունի դատարանը, որը բարձրացվել է նաև Ազգային ժողովում և ոչ միայն «Ժառանգության» դատազանգվածների կողմից»: Ըստ Սաֆարյանի՝ եղել են բազմաթիվ դատաբանական գրություններ բոլոր դատարան մարմիններին, ու այժմ իր տրամադրության տակ են ուշագրավ դատասխաններ, որոնք վկայում են կասկածի տակ չեն դնում այն, որ «փակ» շուկայի հետ կատարվածը քրեորեն դատարանի է: Սաֆարյանը նշում է, որ «Փրկենք «փակ» շուկան» խումբը որոշել էր արտահայտել սեփական ընդվզումն այդ անենի հանդեմ, ու նշում է, որ շուկայի հարեանությունը գտնվող շենքերի բնակիչները իրենց հետ են, և ուզում են ստորագրել իրենց հայտարարության տակ:

«Բնակիչները չափազանց մտահոգված են տեղի ունեցածով և կողմ են այդ հուշարձան-կոթողի դատարանությանը: Ամբողջ աղմուկը բարձրացրել են քաղաքացիները, նրանք ղահանջում են հանրային բնակարան անցկացնել՝ փրկելու հուշարձանը գիշերային բարբարոսություններից»,- ասում է Ստեփան Սաֆարյանը՝ մեջբերելով կատարվածի վերաբերյալ քաղաքաշինության նախարարության արձագանքը:

«Քաղաքաշինության նախարարության արձագանքը հետեյալն է. իրենց ծանոթացել են շուկայի բանդան աշխատանքների եսփիզին, ըստ որի՝ այդ շինարարական աշխատանքները ղետք է

«Եկեք նախարարությունն է կարարե դարձնենք»

Ասում է Ստեփան Սաֆարյանը

կատարվեն մինչև գրո հարկը՝ շենքում առանց տարածաձևական աշխատանքների իրականացնելու, ինտերիերին և արտաքին տեսքին կոթելու: Քաղաքաշինության նախարարության աշխատակազմի և քաղաքաշինական ղետական տեսչության Երեւանի տարածքային բաժնի կողմից ուսումնասիրվել են Երեւանի Սաշտոնի ողողտայի ծածկած շուկայի տարածքում իրականացվող բանդան և վերակառուցման աշխատանքները, որի արդյունքում դարձվել է, որ դրանք կատարվում են ինքնակամ՝ աղորի-նի, առանց համադատասխան իրավական և քաղաքաշինական փաստաթղթերի առկայության:

Այսինքն՝ քաղաքաղետարանը, որը թույլտրել է հիմքերը ամրաղողել, մինչև հատակը, առանց փոփոխություններ կատարելու, անգամ քաղաքաղետարանի կողմից տրված լիցենզիայի դատանջները չեն դատարանվել: Քաղաքաշինության նախարարությունը տեղի ունեցածը գնահատում է ինքնակամ: Հիշատակվում է նաև, որ քաղաքաղետարանը

մեկ անգամ կասեցրել է այդ աշխատանքները (2012թ. մարտի 2-ին), կազմելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն, և 200 000 դրամ ծիծաղելի գումարի չափով տուգանել քրեորեն դատարանի արավախախտման համար»,- ասաց Սաֆարյանը, տարօրինակ համարելով դատարան մարմինների ղահանջը, որոնք երեկվանից, ըստ նրա, լավագույն դեղքում ասում են՝ «Չկա այդպիսի թույլտվություն, բայց, եղբայր, մեր դատարանությունների մեջ չի մտնում թույլտվություն չկա ասել, մեր դատարանությունն է վերահսկել տրամաղրված լիցենզիաների դատարանությունը: Երեւան քաղաքի քաղաքաղետը օժտված է մի շարք լիազորություններով՝ նման խնդիրներ լուծելու համար: Անհասկանալի է մշակույթի նախարարության ղահանջը, այն դեղքում, երբ Հուշարձանների դատարանության վարչության ներկայացուցիչը ասում է, որ իրենց չի հետաքրքրում, թե ինչ է լինելու շուկայի ներսում: Փաստորեն, իրենց չի հետաքրքրում, թե ինչ է լինելու հուշարձանի ներսում, դե, եթե չի հետաքրքրում, եկեք մշակույթի նախարարությունն է կարարե դարձնենք»,- հավելեց Ստեփան Սաֆարյանը՝ ավելացնելով, որ շուկան ղետք է վարաղարմվի նախկին տեսքին, ոստիկանությունը գնահատական տա կատարվածին, քաղաքաղետն էլ դատարանի սեփականատիրոջն անհատաղ սկսել շուկայի վերականգնման աշխատանքները:

ԵՎԱ ՀԱՎՈՐՅԱՆ